

МЕХАНІЗМИ АДАПТАЦІЇ ІНФРАСТРУКТУРНОЇ ПОЛІТИКИ ДО УМОВ ТРИВАЛИХ ЗАГРОЗ

Кругляк Дмитро, аспірант

Майборода Тетяна, к.е.н., доцент

Сумський державний університет, м.Суми

Тривалі загрози, зокрема повномасштабна війна в Україні, *актуалізували* вразливість критичної інфраструктури до цілеспрямованого знищення, кібератак, перебоїв у ланцюгах постачання. Така ситуація вимагає переосмислення підходів до інфраструктурної політики та впровадження адаптивних механізмів управління.

У відповідь на тривалі загрози, спричинені збройними конфліктами, деструкцією критичних об'єктів та порушенням логістичних ланцюгів, адаптація інфраструктурної політики потребує системного підходу. Такий підхід включає модернізацію управлінських моделей, переосмислення стратегічного планування, мобілізацію фінансових ресурсів і активне впровадження технологічних інновацій. На рисунку 1 відображено основні компоненти, які формують цілісне бачення адаптації інфраструктури до умов затяжних криз і небезпек.

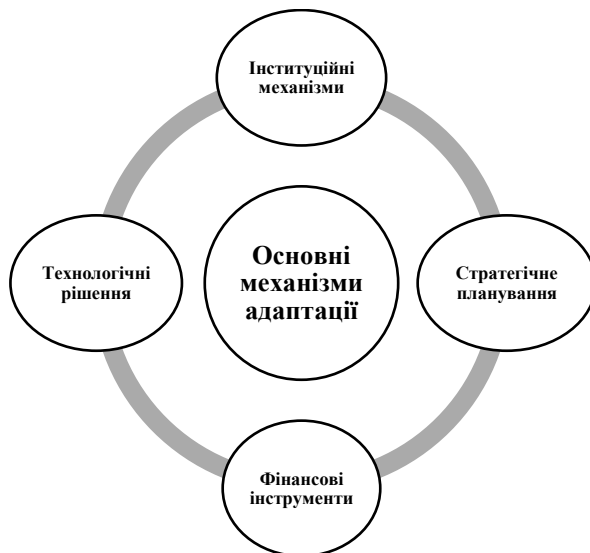

Рис.1. Напрями адаптації інфраструктурної політики в умовах тривалих загроз

Джерело: сформовано автором

На інституційному рівні відбувається перехід до гнучких форм міжурядової координації, зокрема через створення воєнних штабів та кризових центрів. Розширюються повноваження місцевої влади у питаннях оперативного реагування, а також відбувається інтеграція цивільно-військового управління в інфраструктурну політику. У сфері стратегічного планування впроваджується сценарне планування з урахуванням довготривалих загроз, формуються адаптивні дорожні карти відновлення з елементами резервування та дублювання, визначаються критичні точки інфраструктури з пріоритетним фінансуванням. Фінансові інструменти адаптації передбачають залучення міжнародних партнерів і донорів до цільових програм відновлення, створення страхових механізмів для об'єктів інфраструктури, розташованих у зоні ризику, а також розвиток механізмів публічно-приватного партнерства в умовах екстремальних викликів. Технологічні рішення включають використання цифрових близнюків (digital twins) для моделювання стресових сценаріїв, впровадження розподілених енергетичних систем і автономних об'єктів (off-grid solutions), а також посилення кіберзахисту як невід'ємної складової інфраструктурної безпеки.

Адаптація інфраструктурної політики в умовах тривалих загроз потребує системного підходу, що включає одночасну модернізацію управлінських структур, технологічних платформ і механізмів фінансування. Важливим викликом є збереження балансу між оперативною мобілізацією ресурсів і довгостроковою стратегічною стійкістю.

Список використаних джерел

1. Ministry for Communities, Territories and Infrastructure Development of Ukraine. (2024). Ukraine Facility Plan. <https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/wp-content/uploads/2024/03/ukraine-facility-plan.pdf>
2. United Nations Office for Disaster Risk Reduction. (2024). Project Report, Local Resilience Building in Ukraine: Recommendations. <https://www.undrr.org/media/100418/download?startDownload=20250515>
3. Amosha, O., Cherevatskyi, D., Amosha, O., & Kvilynskyi, O. (2024). Ukraine Infrastructure Post-War Recovery. Journal Of European Economy, 23(1), 168-184. <https://doi.org/10.35774/jee2024.01.168>